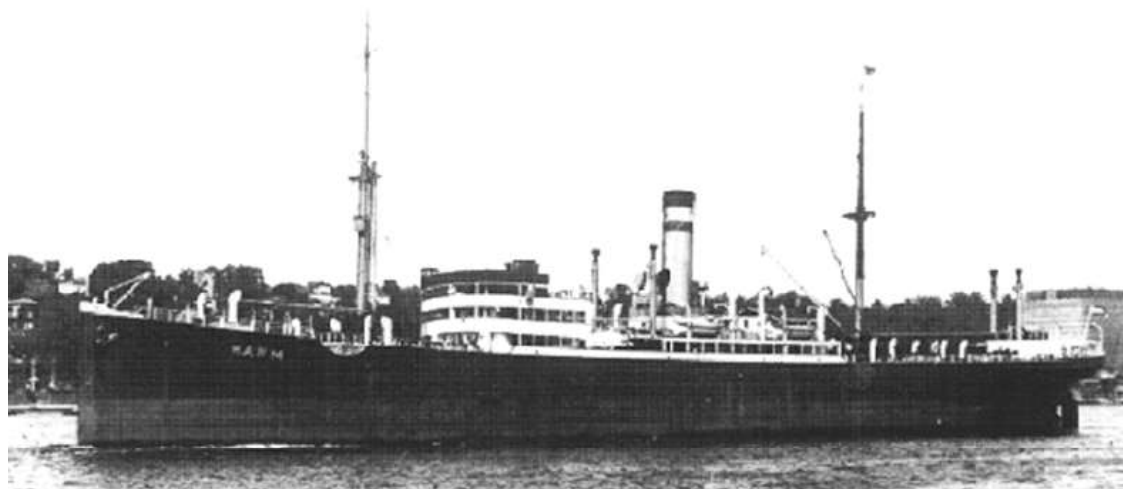

Hamm

GPS pos.:	DECCA pos.:	Angivet pos. ved forlis:	Geografisk område:
Datum: D. WGS 84 57°39,060 N 10°44,808 E	Kæde: 10B 57°39,15 N 10°42,41 E	Type: N E N E	Sydøst for Skagen, Danmark
Datum: N E	C 161,6 N H 32,38 E	PQ:	Top / bunddybde: 25-28
Havn: Skagen- Ålbæk			Skawdyk 2018
Nødtelefon: Skagen Havn			
Alarmering / Psykologhjælp: Tlf. 89433099 / 44924222			Type: Turbine-Motorskib
Lokale kontakter: John Andersen tlf. 22142066			Kaldesignal: DHKA
			Ex. navne: Hannover
			Forlisdag: 20 md.: 04 år: 1940
			Hjemsted: Hamburg, Tyskland
			Kaptajn: M. Schmidt
			Last:
			Afgået fra: Amerika
			Destination: Hamburg, Tyskland

Tysk damper fra Hamburg-Amerika Linie (HAPAG), 5874 brt, 3556 nrt, 8520 tdw, 136,6 x 17,7 x 8,2 m, bygget i 1921 hos Blohm & Voss Hamburg som bygge-nr. 388. Turbo-Diesel-maskine på 3870 hk. (tidligere ubådsmaskine), 13 kn. Besætning på 53 mand.

Blev først beskadiget med artilleri den 18.04.1940 på position 58°09N-10°32E. HAMM bliver taget på slæb, men sænkes to dage senere af den britiske ubåd SEAWOLF, ført af Lt. Cdr. J. W. Studholme.

Nordjyske Stiftstidende skrev i august 1951:

BJERGNINGSARBEJDE

Vragfiskeren ENERGI har nu i længere tid arbejdet med bjergningen af den norske damper RYGIA, som blev minesprængt under sejlads på vej til Tyskland med jernerts, og den tyske damper HAMM, som i 1939 blev torpederet i Oslofjorden og under bugseringen til Kiel gik under.

Arbejdet er dog endnu langt fra enden. Dels er skibene jo af anseelig størrelse, og dels spiller vejret ved et sådant arbejde en stor rolle, idet der så godt som altid skal være helt stille vand.

ENERGI arbejder skiftevis på den norske og tyske damper, og til dato har man bjerget 150 tons jern fra overbygningen af de to skibe.

Hamm

I dag er HAMM totalt nedsprængt af vragskibere, men dog stadig et besøg værd.

På samme sted er der tidligere forlist et træskib. En del af skibet stikker frem under HAMM. I trævraget under sidder mange kobbernegler.

Dybde i strømhuller langs sider op til 28 meter.

SEAWOLF var en engelsk U båd af SEALION- klassen, samme klasse som SUNFISH, der sænkede AMASIS. SEAWOLF blev leveret den 12.03.1936, 670/960 ts, 62,00x7,30x3,20 m, 187 (pp) 200- (w.l.) x 23½ x 10 1/3 fod. Maskine på 1550/1300 hp, fart 13,75/10 kn. Våben: 1 stk. 7,6 cm kanon, et maskingevær og 6 stk. 53,3 cm torpedoer i bov.

Kilde:

Lloyds D. og D. og Skagen Lokalsamlings kartotek.

Erich Gröner, Die Handelsflotten der Welt 1942 udgivet af Oberkommando der Kriegsmarine 3. afd. Seekriegsleitung. Bogen var under krigen mærket "Kun til tjenestebrug". Reprint 1976, J. F. Lehmanns Verlag, München.

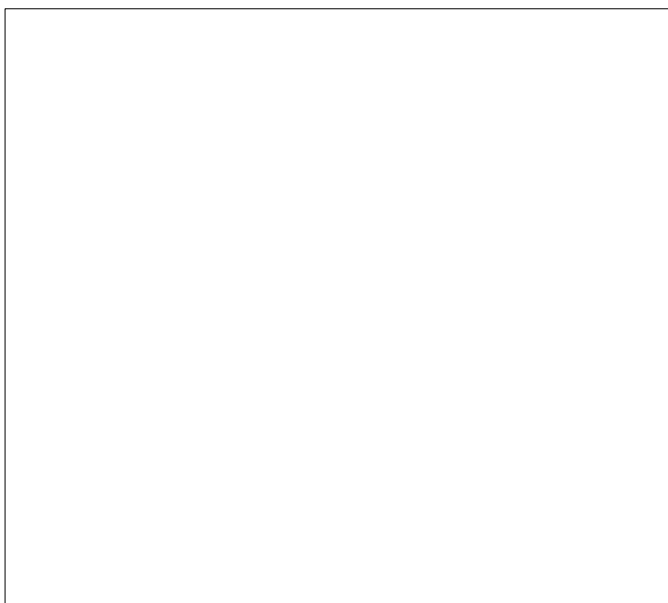
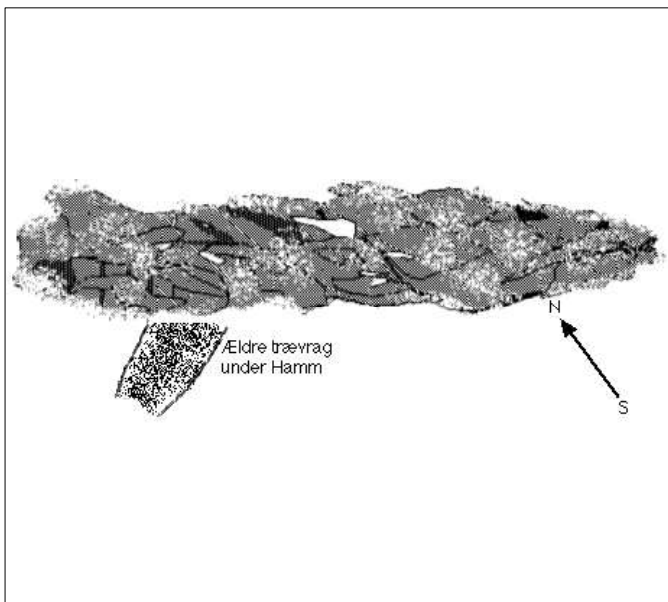
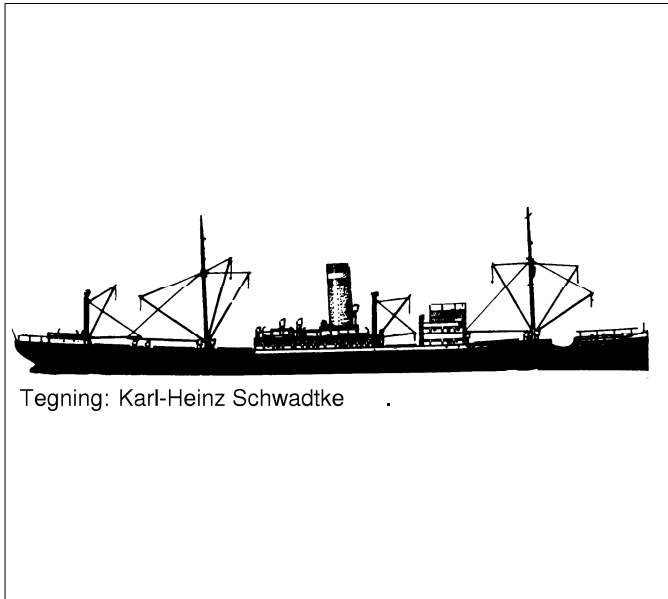
Karl-Heinz Schwadtke, Deutschlands Handelsschiffe 1939-1945 (med illustrationer). Verlag G. Stalling AG, Oldenburg og Hamburg 1974.

Hans Georg Prager, Blohm & Voss 1977 Köhlers Verlagsges. m.b.h., Herford.

J. Rohwer, Allied Submarine Attacks of World War Two, Bernard & Graefe Verlag, Bonn 1997.

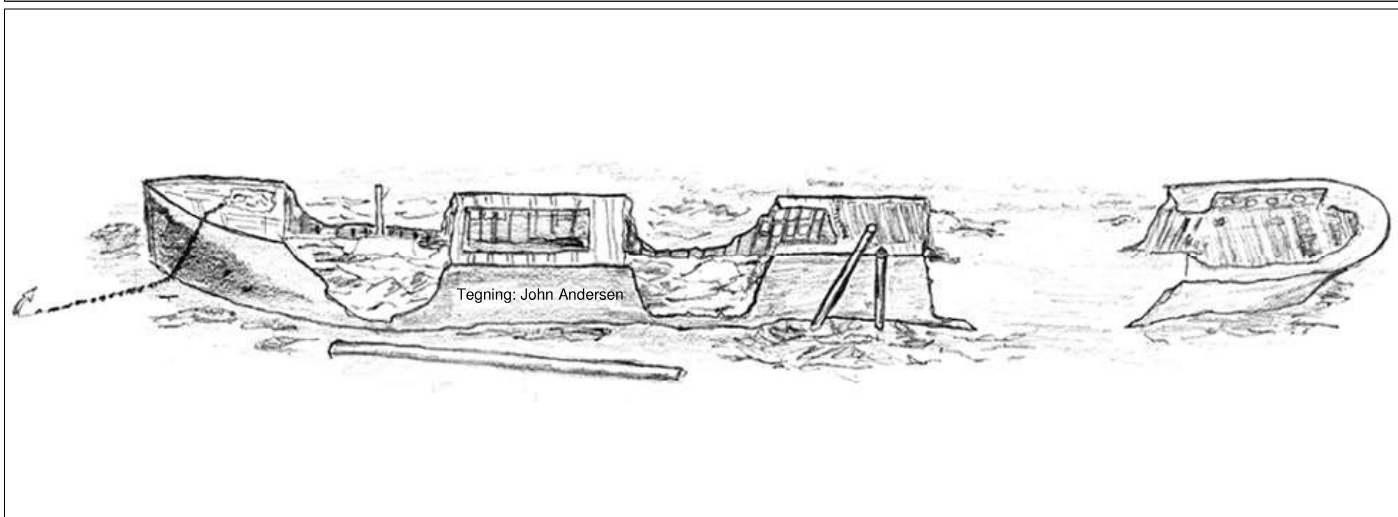
H. J. Witthöft, Die deutsche Handelsflotte 1939-1945, bind 2. Verlag Musterschmidt, Göttingen 1971. Bogen beretter om HAMM som blokadebrækker i perioden fra 27.8.1939 og til den når hjem til Hamburg 15.10.1939.

Nordjyske Stiftstidende den 10.08.2001 "Hvad der skete" i ugen mellem 5. og 11. august 1951,

Uranienborg

GPS pos.:	DECCA pos.:	Angivet pos. ved forlis:	Geografisk område:
Datum: D. WGS 84 57°38,910 N 10°42,208 E	Kæde: 10B 57°39,00 N 10°42,30 E	Type: N E N E	Sydøst for Skagen, Danmark
Datum: WGS 84 57°38,939 N 10°42,216 E	C 1839 N H 3108 E	PQ:	Top / bunddybde: 18-24
Havn:			Skawdyk 2018
Skagen- Ålbæk			
Nødtelefon:			
Skagen Havn			
Alarmering / Psykologhjælp:			
Tlf. 89433099 / 44924222			
Lokale kontakter:			
John Andersen tlf. 22142066			
Type:			
Dampfragtskib			
Kaldesignal:			
Ex. navne:			
Forlisdag:			
23	md.:	11	år: 1918
Hjemsted:			
København, Danmark			
Kaptajn:			
P.P.Thøgersen			
Last:			
2504 tons Kul og petroleum			
Afgået fra:			
Sunderland, England (over Bergen, Norge)			
Destination:			
København, Danmark			

Bygget hos Helsingør Jernskibs & Maskinbyggeri A/S i 1894, 1966 brt, 1265 nrt, 2690 tdw, 85x11 x5,7 m, bygge-nr. 50, en 3-cyl, 650 hk, 9,7 kn. Bygget til A/S Dampskibsselskabet "Dannebrog", København. Besætning; 20.

Ejer rederiet C. K. Hansen, København,

URANIENBORG var på vej mod København fra Sunderland ved Newcastle via Bergen og Mandal, da det ved femtiden om eftermiddagen sejlede på en mine i et minefelt. Lasten bestod af petroleum og 2404 tons kul til Københavns belyningsvæsen.

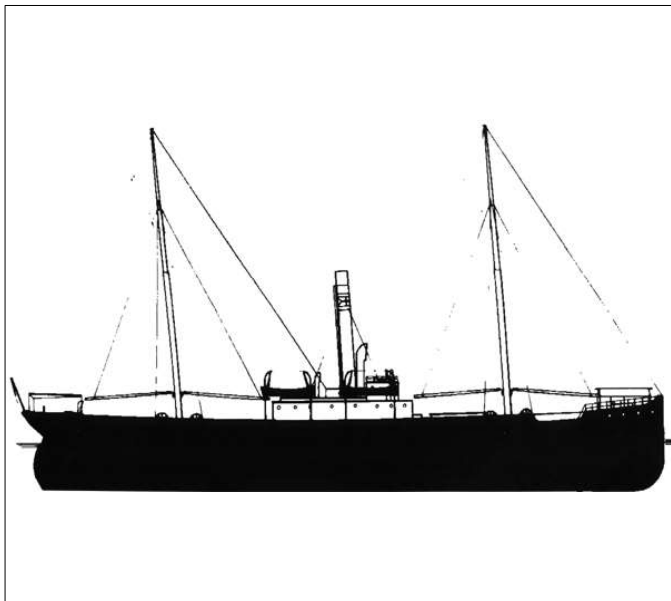
Det nævnes at minen ramte under 1. luge.

Besætning; 20.

Skibet sank i løbet af 10-15 min. og tømmermand Johan Olaf Høglund omkom, da han ikke turde springe fra det synkende skib. Dampskibet ELSBORG, der lå i nærheden, kom hurtigt til stedet og bragte de overlevende med til København.

Vragets position blev den 8.12.1918 fundet af DIANA KRIEGER og MARSTRAND (inspektions- og ministrygereskadren). Der blev anbragt lanterner i begge master, der var synlige over vandoverfladen.

Uranienborg

Efter forliset blev vraget solgt til Ludvig Huld. Et par år senere blev der givet tilladelse til at hæve 600 tons af lasten.

Sidst i 30'erne blev der uautoriseret bjærget spil, ankre og flere hundrede kilo kobber.

De sidste 1800 kg kul blev bjærget under 2. verdenskrig.

Skibet er sprængt af hensyn til skibsfarten, men der er stadig markante dele af skibet tilbage på havbunden.

Stævnen ligger i retning SSW.

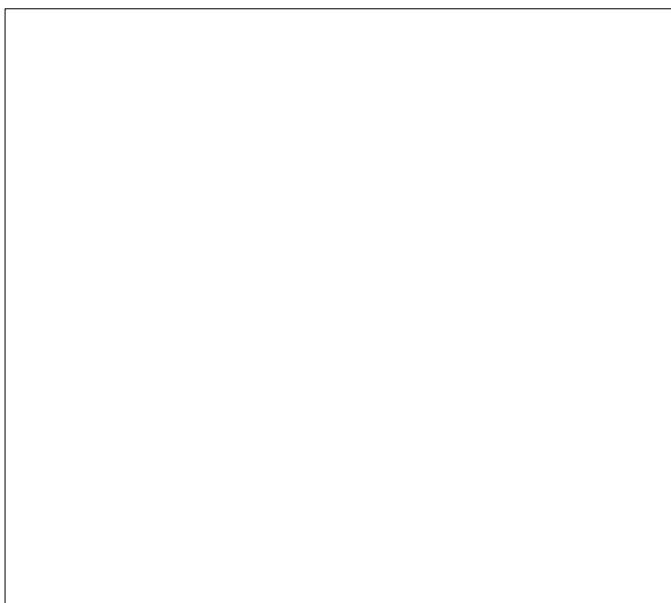
Danmark var neutralt under 1. verdenskrig og URANIENBORG var derfor forsynet med Danmarks flag på skibssiderne som beskyttelse.

Kilde:

Dannebrogs jubilæumsbog, Politikken november 1918- og protokoludskrift af søforhør.

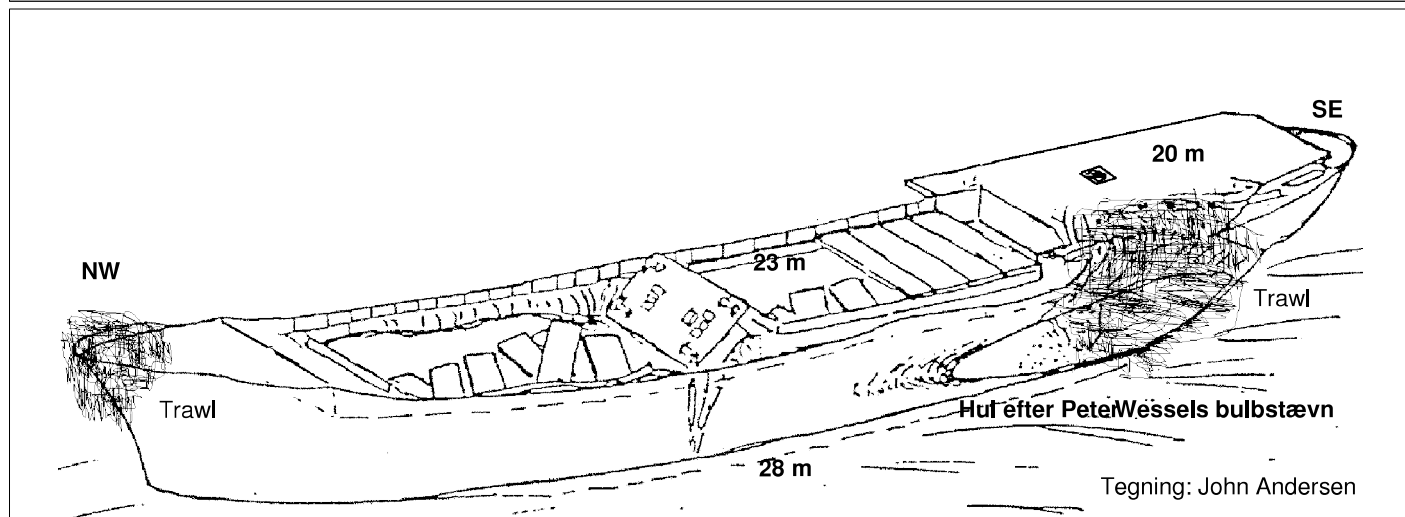
Ships from ELSINORE, Reference list, Helsingør Værft A/S, 1981.

Søforhør i anledning af URNIENBORG'S minesprængning nr. 131 / 1918 Sø- og Handelsretten København den 26. november 1918.

Sydfjord

GPS pos.:	DECCA pos.:	Angivet pos. ved forlis:	Geografisk område:
Datum: D. WGS 84 57°43,434 N 10°46,713 E	Kæde: 10B 57°43,50 N 10°46,78 E	Type: N E N E	Øst for Skagen, Danmark
Datum: 57°43,433 N 10°46,700 E	C 13,94 N G 42,81 E	PQ:	Top / bunddybde: 20-28
Havn: Skagen- Ålbæk			Skawdyk 2018
Nødtelefon: Skagen Havn			
Alarmering / Psykologhjælp: Tlf. 89433099 / 44924222			
Lokale kontakter: John Andersen tlf. 22142066			
Type: Coaster			
Kaldesignal:			
Ex. navne: Larixborg, Carebeka V, Ameta, Anu			
Forlisdag: 27 md.: 06 år: 1986			
Hjemsted: Las Teras, Panama			
Kaptajn: Tom Arne Norrby, Stonga, Sverige			
Last: Sten, blyskrot fra batterier			
Afgået fra: Landskrona, Sverige			
Destination: Antwerpen, Belgien			

Bygget i 1964 hos Bodø Skibsverft & Mekaniske Verksted A/S, Bodø, 78,4 x 12,5 x 4,6 m, 1222 brt, 734 nrt, 2187 tdw, en 8 cyl. maskine fra N. V. Werkspoor, 1380 KW, 13,5 kn. Skibet blev bygget til papirfragt.

00.00.1964 Søsæt som ANU til rederi Bronilla, Finland.

00.00.1968 Solgt til I/S Ameta, Borges Rederi A/S, Tønsberg, Norge og omdøbt til AMETA (LILY).

I 1980 erne var skibet ejet af det hollandske rederi Carebeka BV., Groningen (Capitein Reders BEvrachting KAntoor).

00.01.1982 Rederiet Carebeka blev erklæret konkurs og rederiets fartøjer blev solgt. Omdøbt til LARIXBORG.

00.00.1984 Solgt til Sverige, Drayton Enterprise S.A. (c/o Tom Norby, Strånga Sverige), indregistreret i Panama. Omdøbt til SYDFJORD.

27.06.1986 Kolliderede med Norges-færgen PETER WESSEL. Skibet er ramt i B.B side ved maskinrummet og overbygning. SYDFJORD sank omgående, 8 personer omkom og 3 blev reddet ved forliset.

Blandt de omkomne var kaptajnen, hans hustru og børn på 9 og 11 år.

Del af overbygning er grabbet af og lagt over 1. lastrum.

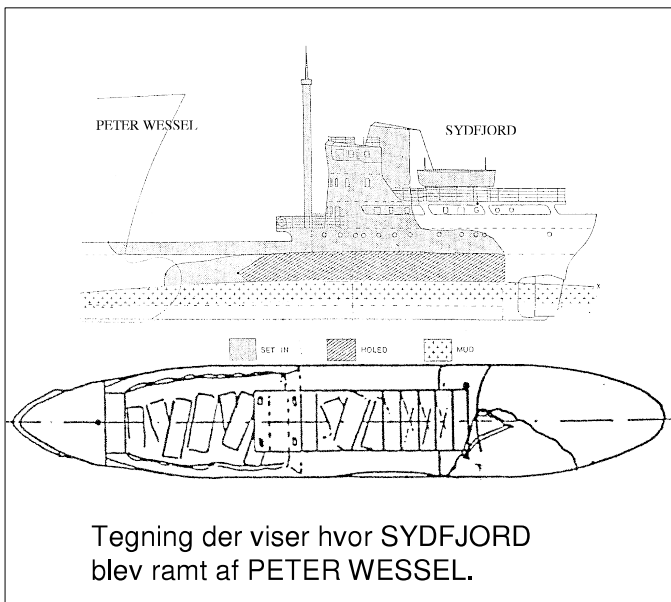
Sydfjord

Sydfjord som Carbeke V

Kilde:

Peter Bergström, Göteborg.
 Lloyds register of ships div. årgange.
 Rapport om kollisionen mellem PETER WESSEL og SYDFJORD.
 Dybde og position verificeret ved søopmåling med moderne teknologi.
 EfS 7/189 2008

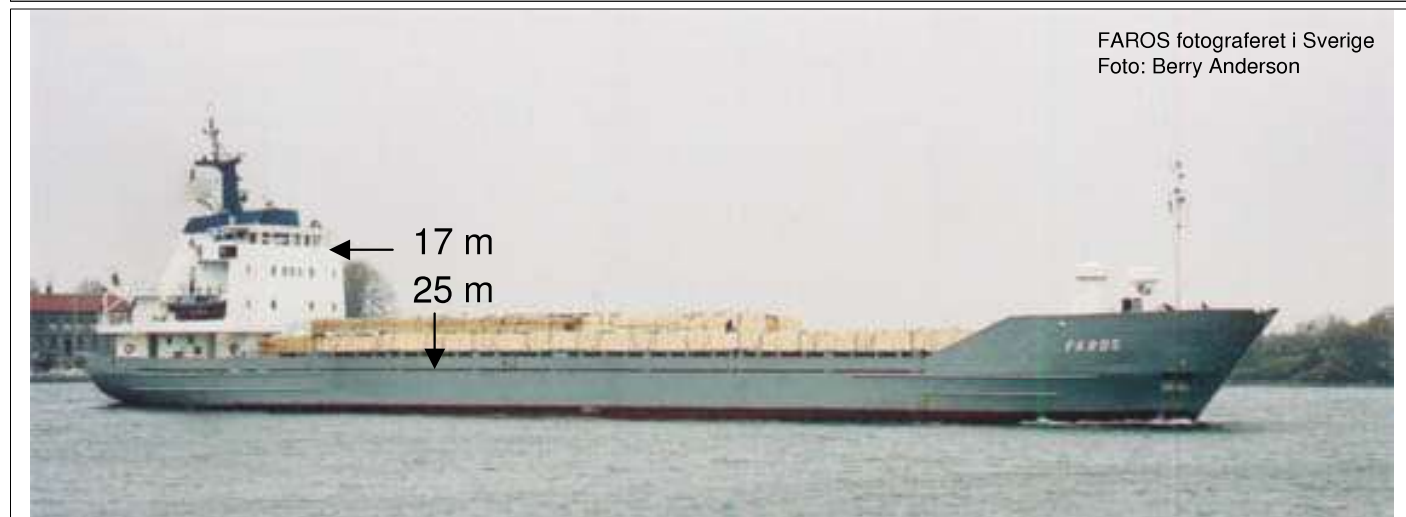
Tegning der viser hvor SYDFJORD blev ramt af PETER WESSEL.

Sydfjord, håndvask
 Foto: John Andersen

Faros

GPS pos.:	DECCA pos.:	Angivet pos. ved forlis:	Geografisk område:
Datum: WGS 84 57°42,385 N 10°20,392 E Datum: N E	Kæde: N E N E	Type: 57°42,46 N 10°20,42 E N E PQ:	4 sm fra land, nordvest for Kandestederne, sydvest for Skagen, Danmark Top / bunddybde: 16-31
Havn: Hirtshals-Skagen			Skawdyk 2018
Nødtelefon: Hirtshals-Skagen			
Alarmering / Psykologhjælp: Tlf. 89433099 / 44924222			Type: Coaster (motorfragtskib)
Lokale kontakter: John Andersen tlf. 22142066			Kaldesignal: DKED
			Ex. navne: Lubeca
			Forlisdag: 03 md.: 11 år: 2000
			Hjemsted: Lübeck, Tyskland
			Kaptajn:
			Last: 2100 t træ
			Afgået fra: Västerås, Sverige
			Destination: Amsterdam, Holland

 FAROS fotograferet i Sverige
Foto: Berry Anderson

Bygget i 1978 hos Schiffswerft Hugo Peters, Wewelsfleth, bygge-nr. 568, 984 brt (2038 brz), 690 nrt (961 nrz), 2411 tdw, 148 TEU, 82,89 x 12,82 x 4,87 m, 2 luger, 1 MAK-4-takt-6 cyl.-diesel, 1999 pse (1650 KW) 13,5 kn, besætning 7. 00.00.1978 Søsat og indsat i tjeneste som LUBECA hos MS Lubeca Reederei Gebr. Person KG & Co., Lübeck. 00.00.1988 Overtaget af partsrederi med corr. reder Gebr. Karl-Heinz Person og Kpt. Joachim Person, Lübeck. 00.00.1988 Solgt til partsrederi med corr. reder Kpt. Jan-Peter Boehe, Lübeck, og omdøbt til FAROS. 30.10.2000 I hård vejr trængte der vand ind i maskinrummet, skibet fik maskinstop, kunne ikke længere manøvrere og fik slagside på 30°. De 7 besætningsmedlemmer (4 fra Ukraine og 3 fra Filipinerne) blev reddet med helikopter, men en dansk redningsmand fra redningsskibet VESTKYSTEN, den 56 årige Ole Stig Olsen, omkom under redningsarbejdet. 03.11.2000 FAROS synker under bugsering i Tannis Bugt, men står i flere dage med stævnen over vandet og agter ende på 31 m.

Nordjyske Stiftstidende 31.10.2000

Forlis. Besætning måtte gå i redningsflåden.

HVIDE SANDE: Den tyske coaster FAROS lå i aftes med så slem slagside 40 sømil ud for Hvide Sande, at det blev besluttet at evakuere besætningen på syv mand.

Ifølge den vagthavende hos Søværnets Operative Kommando lykkedes det for en redningshelikopter at sætte en redningsflåde i vandet. Det kunne ikke lade sig gøre at redde besætningen direkte op i helikopteren på grund af skibets hældning, derfor forsøgte det at få de syv mand over i flåden og derfra videre op i redningshelikopteren. FAROS fik problemer, da vand kom ned i maskinrummet og gav strømsvigt. /Ritzau

Faros

Faros mastetop.
Foto: John Andersen

Instrumenter på Faros.
Foto: John Andersen

Styrhusvinduer på Faros.
Foto: John Andersen

Nordjyske Stiftstidende 01.11.2000

Forladt tysk coaster skal bugseres til land

FORLIS: Redningsmand omkom, men besætningen reddet i land

ESBJERG: De danske repræsentanter for ejerne af den forladte tyske coaster FAROS har fået sendt et bugsereskib af sted til Nordsøen og ventede, at det i aftes kunne begynde at slæbe det nødstedte skib ind til en dansk havn. Det oplyste shippingfirmaet Hecksher & Søns Efterfølger i går eftermiddag. Den 56-årige danske matros Ole Stie Olesen fra Thyborøn mistede livet under den meget vanskelige redningsaktion i Nordsøen natten til i går, da redningsskibet VESTKYSTEN skulle undsætte syv søfolk fra fragtskibet. De syv søfolk - fire ukrainere og tre filippinere - blev derimod reddet i land med livet i behold. I den kraftige storm var coasteren FAROS - der er indregistreret på Antigua, Barbados - mandag sidst på eftermiddagen kommet i vanskeligheder godt 40 sømil vest for Hvide Sande. De første meldinger gik på, at der var trængt vand ind i maskinrummet. Det 86 meter lange skib, der var lastet med 2100 tons træ, fik slagside, og det blev nødvendigt at evakuere de syv søfolk. Fra Thyborøn var redningsskibet VESTKYSTEN dirigeret ud til coasteren, hvor det viste sig umuligt for en helikopter at hejse besætningen op fra skibet, fordi bølgerne var 12-15 meter høje. Efter nogen tid lykkedes det for de nødstedte søfolk at få en redningsflåde i vandet, og samtidig satte VESTKYSTEN en redningsbåd ned i bølgerne for at undsætte søfolkene. Manøvren var risikabel. Dels på grund af de høje bølger, dels fordi det flød med træ, som stammede fra coasterens dækslast. Da der var otte mænd i redningsbåden, blev den ramt af en høj sø. Den tippede rundt, og alle røg i havet. Blandt dem var den 56-årige danske matros. Alle blev bjærget efter en formidabel indsats, oplyste Søværnets Operative Kommando. Men matrosen var livløs, og det var ikke muligt at genoplive ham. Helikoptere bragte kaptajnen og to andre søfolk i land nær Esbjerg. Kaptajnen var den mest forkomne. Han var ikke iført overlevelsesdragt og var derfor stærkt nedkølet, og han blev indlagt på intensivafdelingen på sygehuset i Esbjerg, hvor han tirsdag dog meldtes i bedring. Også en anden sømand var indlagt, mens en tredje blev indlogeret på hotel. "Besætningerne på VESTKYSTEN og redningshelikopterne arbejdede på grænsen af det mulige", lød det i en meddelelse om aktionen fra Søværnets Operative Kommando i Aarhus. To helikoptere fra henholdsvis Skrydstrup og Aalborg deltog i bestræbelserne på at redde søfolkene. På grund af den tragiske ulykke vil Søfartsstyrelsen indlede en nærmere undersøgelse af forløbet. / Ritzau

Nordjyske Stiftstidende 02.11.2000

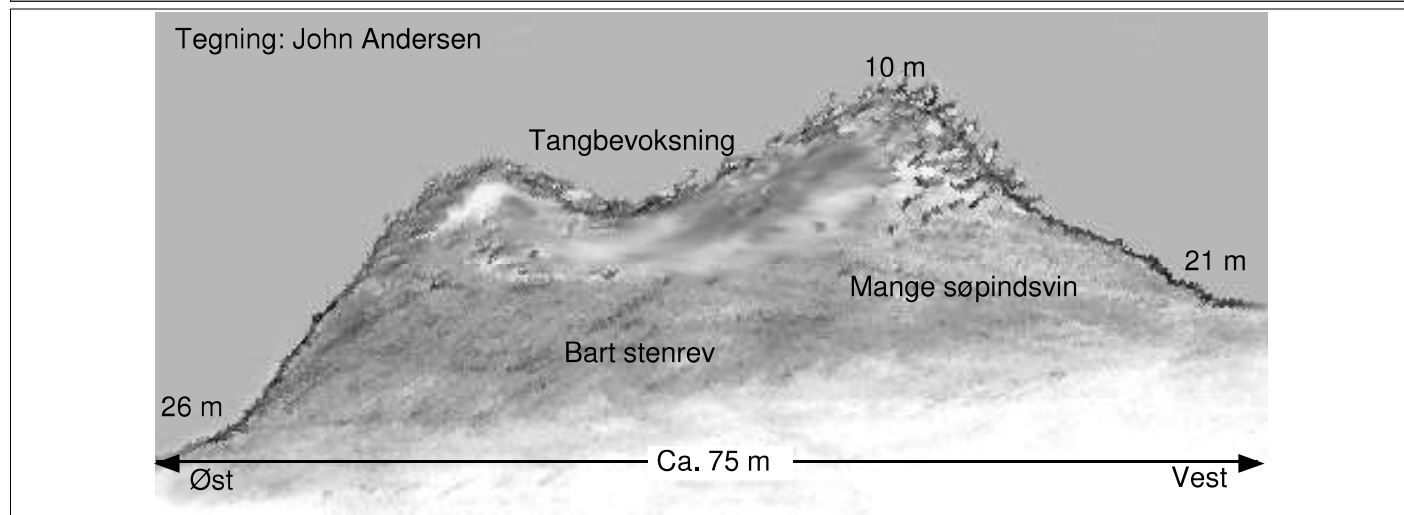
Coaster slæbt i ly

THYBORØN: Den nødstedte tyske coaster FAROS blev i løbet af i går slæbt væk fra Nordsøen og ind mod Jammerbugten af et bugsereskib, oplyser den vagthavende hos Søværnets Operative Kommando (SOK). Det var i første omgang planen, at slæbe FAROS ind til havnen i Thyborøn, men man ændrede i løbet af onsdagen mening. Nu skal coasteren slæbes til Jammerbugten, hvorefter rederiet og forsikringsfirmaet skal overveje, hvad der skal ske med skibet. Det 86 meter lange skib, der var lastet med

Herthas Flak

GPS pos.:	DECCA pos.:	Angivet pos. ved forlis:	Geografisk område:
Datum: D. WGS 84 57°38,588 N 10°52,100 E	Kæde: 10B 57°38,66 N 10°57,17 E	Type: N E N E	Øst for Skagen, Danmark
Datum: N E	C 10,20 N H 37,60 E	PQ:	Top / bunddybde: 10-26
Havn: Skagen- Ålbæk			Skawdyk 2018
Nødtelefon: Skagen Havn			
Alarmering / Psykologhjælp: Tlf. 89433099 / 44924222			
Lokale kontakter: John Andersen tlf. 22142066			
Type: Naturdyk			
Kaldesignal:			
Ex. navne:			
Forlisdag:		md.:	år:
Hjemsted:			
Kaptajn:			
Last:			
Afgået fra:			
Destination:			

Naturdyk på fiskebanke med stærkt kuperede bundforhold.

Dykksted nr. 1 (vist på skitse ovenfor)

Hummerhøj er den højeste del af Herthas Flak.

Højen består af store og små sten og er et velegnet sted til naturdyk og fiskeri.

På vestsiden flader stenene ud på sandbund i ca. 20 meters dybde. På østsiden falder dybden hurtigt til 24-26 meter. Stedet er velegnet til begynderdyk.

Dykksted nr. 2

Sted med **store sten og spidser:** 57°38,816 - 10°50,590

Fiskesteder:

Nord 1: 57°39,520-10°49,238

Nord 2: 57°39,252-10°49,933